

Reglemente för val av förtroendeman

© Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf 2023

Innehåll

1. ALLMÄNT	2
2. FÖRTROENDEMANNENS MANDATPERIOD	2
3. FÖRRÄTTANDE AV VALET OCH INRÄTTANDE AV EN VALKOMMISSION	2
4. ANMÄLAN OM VALET	3
5. KANDIDATNOMINERING	3
6. RÖSTRÄTT	4
7. ORDNANDE AV FÖRTROENDEMANNNAVAL.....	4
7.1 Röstlängd	4
7.2 Rösträkning och fastställande av valresultat.....	4
8. VALSÄTT.....	5
8.1 Elektroniskt val och poströstning	5
8.2 Separata röstningstillfällen.....	5
8.3 Valmöte	5
9. FASTSTÄLLANDE AV FÖRTROENDEMÄN.....	5
10. MEDDELANDE AV RESULTATET I FÖRTROENDEMANNNAVALET	5
11. MENINGSSKILJAKTIGHETER.....	6
VALSÄTT 1 (Elektroniskt val, poströstning, röstningstillfällen).....	7
VALSÄTT 2 (valmöte, arbetsplatser med under 20 medlemmar)	8
Checklista för förtroendemanna valet (visuell design och lyft till första sidan)	9

JHL:S REGLEMENTE FÖR VAL AV FÖRTROENDEMAN

1. ALLMÄNT

Förfarandesättet vid val av förtroendeman definieras i 16 § i JHL:s stadgar för föreningar och 10 § i JHL:s stadgar för samorganisationer. Detta reglemente syftar till att utgöra en precisering av stadgarna och det ska tillämpas i alla val av JHL:s förtroendeman.

Inom alla arbets- och tjänstekollektivavtal som JHL har slutit har man kommit överens om ett förtroendemannasystem och om rätten för de arbetstagare som är medlemmar i JHL att bland sig välja en förtroendeman som företrädare dem. Förtroendemannen kan väljas oberoende av om arbetsgivaren har anslutit sig till ett arbetsgivarförbund eller ej.

I arbets- och tjänstekollektivavtalen fastställs hur förtroendemannen väljs och dessutom finns överenskommelser med vissa arbetsgivare om arbetsgivar specifika förtroendemannasystem. För de privata arbetsgivares del som har ett separat förtroendemannasystem, tillämpas detta valreglemente till lämpliga delar och för vissa företags del ansvarar JHL:s personal för ordnande av valet.

Bestämmelserna i kollektivavtalen och de arbetsgivar specifika förtroendemannasystemen om förtroendemannens antal och deras verksamhetsområden ska kontrolleras innan valprocessen inleds. Vid behov ger ditt eget regionkontor noggrannare anvisningar.

2. FÖRTROENDEMANNENS MANDATPERIOD

Enligt 16 § i JHL-föreningarnas stadgar är förtroendemannens mandatperiod minst två år. Val av förtroendeman ordnas de år som har ett ojämnt årtal, om inte föreningens möte beslutar annat eller om inte annat överenskommit i förtroendemannasystemet. Mandatperiodens längd kan vara högst fyra år.

Om det inte finns en förtroendeman på arbetsplatsen eller på förtroendemannasystemets område, kan valet ordnas när som helst under mandatperioden. Då inleds förtroendemannens mandatperiod genast efter valet och pågår till mandatperiodens slut.

Om det väljs en förtroendeman för första gången på arbetsplatsen under valåret, kan man avtala om att förtroendemannens mandatperiod fortsätter ända till slutet av följande mandatperiod.

Om förtroendemannen är förhindrad att sköta sitt uppdrag i över två månaders tid (till exempel på grund av studieledighet, arbetsledighet, sjukledighet eller annan motsvarande orsak) och det inte finns någon ersättare, kan föreningsstyrelsen bland de valda förtroendemannen välja en ersätta för frånvarotiden.

3. FÖRRÄTTANDE AV VALET OCH INRÄTTANDE AV EN VALKOMMISSION

Föreningsstyrelsen eller den förtroendeman som innehar uppdraget ansvarar för valprocessen. Föreningsstyrelsen eller förtroendemannen sammankallar en valkommission bestående av 3–5 JHL-medlemmar. Valkommissionen ansvarar för det praktiska förberedandet i anslutning till valet. Om det inte finns någon förtroendeman på arbetsplatsen, kan vilken JHL-medlem som helst börja sammankalla en valkommission. Medlemmarna i valkommissionen ska vara JHL-medlemmar. Valkommissionens medlemmar kan inte själva ställa upp som kandidater i förtroendemannasystemet. Om man inte får ett tillräckligt stort antal medlemmar i valkommissionen, kan JHL:s avlönade personal vid behov komplettera den eller själv fungera som valkommission.

Valprocessen ska ordnas så att varje JHL-medlem, som den förtroendeman som väljs kommer att företrädare, ska ha möjlighet att delta i valet genom att ställa upp som kandidat och/eller genom att utnyttja sin rösträtt.

Om förtroendemannens verksamhetsfält täcker flera föreningars organisationsområden, ska dessa föreningar komma överens om valsättet i enlighet med detta reglemente. I avtalet mellan föreningarna om val av en gemensam förtroendeman bestäms om förtroendemannens verksamhetsperiod och -fält, valsättet, valkommissionen och valreglementet samt om fastställande av valet och underrättande av arbetsgivaren och medlemmarna.

Man kan inte rösta med fullmakt i förtroendemanna valet.

4. ANMÄLAN OM VALET

Man ska komma överens med arbetsgivaren om tid och plats för valet senast 7 dygn före förrättandet av valet.

Man ska komma överens om förtroemannaorganisationens valmotiveringar och valsättet före meddelandet om valet skickas och kandidatnomineringen inleds.

Information om valet ska alltid skickas personligen till arbetsplatsens JHL-medlemmar, antingen per e-post eller genom anslag på väggen eller på ett annat pålitligt sätt minst 7 dygn före valet.

I meddelandet om valet ska framkomma:

- att det är fråga om val av JHL:s förtroendeman
- de kollektivavtal som förtroendemannen företräder
- förtroendemannens verksamhetsfält
- valets kandidatnomineringstid (*minst 7 dygn*)
  - kontaktuppgifter för kandidaterna, var och hur de anmäler sin kandidatur
- valsätt (*elektroniskt val eller postval, separata röstningstillfällen eller valmöte*)
- valsätt för val av vice förtroendeman (*utses den som kommer på andra plats till vice förtroendeman eller ordnas det ett separat val för uppdraget*)
- valets tidpunkt, klockslag och platser för omröstningen
- valkommissionens medlemmars namn, telefonnummer och e-postadresser

5. KANDIDATNOMINERING

En medlem som ställer upp i valet ska uppfylla följande kriterier:

- ordinarie medlem i en av JHL rf:s medlemsföreningar som har ett gällande anställningsförhållande
- arbetstagare vid ifrågavarande arbetsgivare eller arbetsplats
- arbetar inom en bransch där ifrågavarande kollektivavtal tillämpas

Man kan också ställa upp som huvudförtroendemannakandidat eller förtroendemannakandidat på en annan JHL-medlems rekommendation (*skriftlig rekommendation*), ifall man i övrigt uppfyller ovanstående villkor

---

6. RÖSTRÄTT

Valbara i förtroendemannavalet (behörig att ställa upp som kandidat och röstberättigad) är alla medlemmar i JHL-föreningen som arbetar inom verksamhetsfältet för den förtroendeman som ska väljas och som omfattas av samma kollektivavtal. De medlemmar som förtroendemannen företräder kan delta i valet av förtroendemannen i fråga. Rösträtten bekräftas till exempel med medlemskort eller på ett annat tillförlitligt sätt.

Valkommissionen konstaterar personernas rösträtt.

7. ORDNANDE AV FÖRTROENDEMANNVALET

Förtroendemannavalet ska schemaläggas och ordnas så att valresultatet kan fastställas vid föreningens höstmöte. Val av förtroendeman och vice förtroendeman sker på samma gång.

Förtroendemannavalet kan förrättas som elektroniskt val eller som postval, vid olika röstningstillfällen eller vid ett valmöte. Valkommissionen bedömer vilket valsätt som används på basis av arbetsplatsens storlek och natur. Förfarandet med valmöte (valsätt 2) kan tillämpas endast på små arbetsplatser med färre än 20 medlemmar på arbetsplatsen.

Oberoende av valsättet ska förtroendemannavalet ordnas så att alla JHL-medlemmar som omfattas av valet har möjlighet att få information om kandidatnomineringen, det eventuella valet och valresultatet.

Om förtroendemannavalet ordnas vid ett valmöte ska mötet ordnas så att varje medlem har faktisk möjlighet att delta i valmötet och utnyttja sin rösträtt.

7.1 Röstlängd

Valkommissionen gör upp en röstlängd genom att utnyttja föreningens medlemsregister, uppgifter från arbetsgivarens lönekontor samt föreningens uppgifter över självbetalande medlemmar eller andra arbetsplats-specifika medlemsförteckningar.

Valkommissionen ska komplettera röstlängden för de medlemmars del vars rösträtt kan fastställas på ett tillförlitligt sätt.

Valkommissionen svarar för att uppgifterna i röstlängden är korrekta.

I röstlängden ska antecknas vilka medlemmar som har utövat sin rösträtt.

7.2 Rösträkning och fastställande av valresultat

Rösträkningen utförs vid valkommissionens möte efter att det sista röstningstillfället / poströstningen har avslutats. Vid valmöte utförs rösträkningen genast efter röstningen av de rösträknare som valts vid mötet.

Ett protokoll upprättas över valkommissionens möte eller valmötet. I protokollet antecknas antal personer som utövat sin rösträtt, röstantal som kandidaterna erhållit, tomma och förkastade röstsedlar, rapport över elektroniskt valsysteem, resultatet av rösträkningen samt förtroendemannen och vice förtroendemannen som valts.

Vid lika röstetal avgör valkommissionen resultatet genom lottdragning.

---

8. VALSÄTT

8.1 Elektroniskt val och poströstning

Elektroniskt val eller poströstning rekommenderas då förtroendemannens verksamhetsfält är utspritt eller antalet medlemmar som deltar i valet är stort (till exempel om arbetsgivaren har många verksamhetsställen) och alla röstberättigade i praktiken inte kan delta i ett gemensamt valmöte eller separat valtillfälle.

Om valet ordnas som elektroniskt val eller poströstning ska materialet sändas till alla röstberättigade. Röstningsmaterialet får inte skickas till någon annan än de röstberättigade. Valkommissionen ansvarar för anordnande av valet och för att valförrättningen genomförs på ett korrekt sätt.

Vid röstningstiderna ska man beakta undantag i postgången och eventuella fördröjningar. Vid elektroniskt val ska röstningstiden vara minst 5 dygn.

För utnyttjandet av JHL:s elektroniska valsystem ansvarar JHL:s avlönade personal. Kontakta det egna regionkontoret om du vill ordna ett elektroniskt val.

8.2 Separata röstningstillfällen

Om valet ordnas som separata valtillfällen (val med valurna), ska valtillfällenas tidpunkter och röstningsställena meddelas de röstberättigade minst sju dagar före valet inleds. Om antalet medlemmar som omfattas av valet är stort eller om medlemmarna arbetar i skift, ska valkommissionen säkerställa att röstningstidpunkterna och -ställena är sådana att alla har jämlika möjligheter att rösta.

8.3 Valmöte

Val av förtroendeman vid valmöte kan genomföras endast på små arbetsplatser med högst cirka tjugo (20) medlemmar och där alla som deltar i valet arbetar på samma verksamhetsställe.

Kandidatnomineringen inleds då man meddelar om valmötet och avslutas vid valmötet. Man kan ställa upp som kandidat ännu vid valmötet. Minst 7 dagar måste infalla mellan meddelandet om valet och valmötet.

Valmötet ordnas vid den tidpunkt som meddelats. Om det finns endast en kandidat till uppgiften, väljs hen till uppgiften genom så kallat sämjoval. Ifall det finns flera kandidater, förrättas val med röstsedlar (sluten omröstning) vid valmötet.

9. FASTSTÄLLANDE AV FÖRTROENDEMÄN

Förtroendemännen fastställs enligt 11 § i JHL:s föreningsstadgar vid höstmötet eller ett motsvarande medlemsmöte. Kompletterande förtroendemannaaval som förrättas under pågående förtroendemannaperiod kan fastställas av föreningsstyrelsen. Valet fastställs slutgiltigt vid föreningens följande vår- eller höstmöte. Vi behov kan förtroendemännen fastställas av JHL:s förbunds kontor.

10. MEDDELANDE AV RESULTATET I FÖRTROENDEMANNAVALET

Valet av förtroendeman och vice förtroendeman och meddelande om valresultatet skickas per e-post och hängs upp på arbetsplatsens anslagstavla eller meddelas på ett annat tillförlitligt sätt till alla JHL-medlemmar som omfattas av valet. Valresultatet meddelas arbetsgivarens

---

företrädare med användning av blanketten "Meddelande om förtroendeman". Meddelandet utgör grund för betalning av förtroendemannaersättning och mandat för att fungera i uppdraget. Ett exemplar av meddelandet fogas till valmötets handlingar. Förtroendemannen ska också ge ett meddelande om valet till sin egen förening.

Valhandlingarna sänds till regionkontoret i elektronisk form.

11.MENINGSSKILJAKTIGHETER

Om en medlem är missnöjd med valets förfaringssätt ska medlemmen lämna in ett rättelseyrkande eller en begäran om utredning till valkommissionen. Valkommissionen är skyldig att upprätta en utredning över de framförda missförhållandena. Om ingen lösning på frågan framkommer i valkommissionens utredning, ska besvär över valresultatet eller andra missförhållanden i anslutning till valet sändas till förbundsstyrelsen, som avgör frågan. Till besvären ska fogas allt valmaterial som finns tillhands och valkommissionens utredningar i frågan. Besvären ska inlämnas inom 30 dygn från offentliggörandet av valresultatet.

VALSÄTT 1 (Elektroniskt val, poströstning, röstningstillfällen)

Elektroniskt val, poströstning och röstningstillfällen

Kandidatnominering

Samma person kan nomineras både i valet av förtroendeman och i valet av vice förtroendeman. Man ställer upp som kandidat genom att fylla i blanketten om samtycke. Ur blanketten ska tydligt framgå till vilken uppgift kandidaten givit sitt samtycke.

Då valet förrättas vid röstningstillfällen ska den skriftliga blanketten om samtycke lämnas till valkommittén inom den utsatta tid som valkommittén på förhand har meddelat. Man ska reservera tillräckligt med tid för kandidatnomineringen, minst 7 dagar.

Röstningstillfälle/tillfällen, poströstning/elektroniskt val

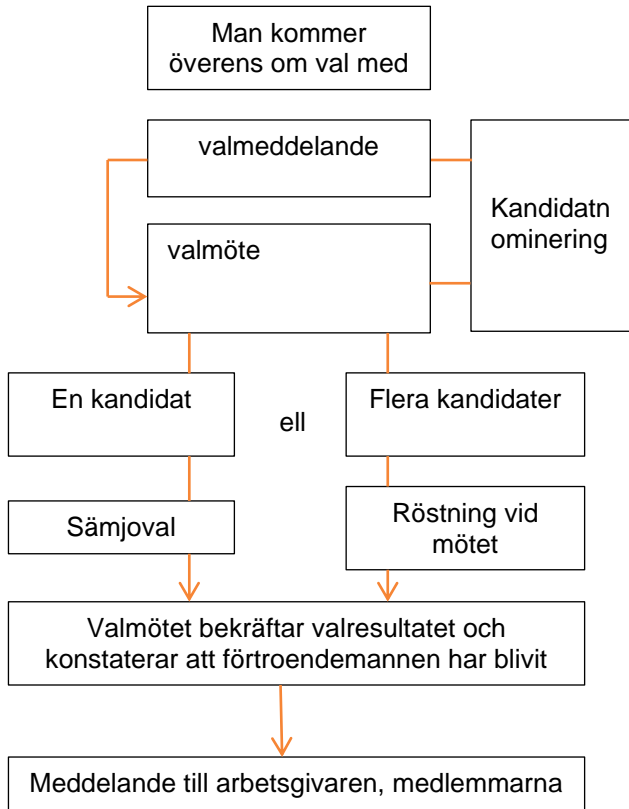
För att så många medlemmar som möjligt ska kunna utnyttja sin rösträtt kan valet ordnas antingen som ett separat valtillfälle (val med valurna), som poströstning eller som elektroniskt val.

Vid varje röstningstillfälle upprättas protokoll där man antecknar röstningens inlednings- och avslutningstid samt valförrättarens/-förrättarnas namn.

VALSÄTT 2 (valmöte, arbetsplatser med under 20 medlemmar)

Valmöte

Kandidatnominering

Samma person kan nomineras både i valet av förtroendeman och i valet av vice förtroendeman. Man ställer upp som kandidat genom att fylla i blanketten om samtycke. Ur blanketten ska tydligt framgå till vilken uppgift kandidaten givit sitt samtycke.

Valet förrättas vid valmötet. Kandidatnomineringen inleds då man meddelar om valmötet och avslutas vid valmötet. Man kan ställa upp som kandidat ännu vid valmötet. Minst **7** dagar måste infalla mellan meddelandet om valet och valmötet.

Valmöte

Valmötet ordnas vid den tidpunkt som meddelats. Om det finns endast en kandidat till uppgiften, väljs hen till uppgiften genom så kallat sämjoval. Ifall det finns flera kandidater, förrättas val med röstsedlar vid valmötet. Man kan inte rösta med fullmakt vid valmötet. De röstberättigade ska ha faktisk möjlighet att delta i valmötet.

Valmötet bekräftar valet av förtroendeman. Protokoll ska alltid upprättas vid valmötet.

Checklista för förtroendemannavalet (**visuell design och lyft till första sidan**)

1. Ta reda på branschens och arbetsplatsens förtroendemannasystem
<https://www.jhl.fi/sv/arbetsliv/kollektivavtal/>
2. Val av valkommission (3–5 personer)
3. Meddelande om valet och kandidatnominering
  - Alla JHL-medlemmar på arbetsplatsen ska känna till att kandidatnomineringen pågår.
  - Meddelande om valet och information om kandidatnomineringen sänds till alla medlemmar som omfattas av valet per e-post
    - *Tips: Man kan dessutom informera om kandidatnomineringen på arbetsplatsens anslagstavla och på intranet, med brev, tidningsannonser eller på sociala medier.*
  - I meddelandet om valet ska framkomma
    - att det är fråga om val av JHL:s förtroendeman
    - det kollektivavtal som förtroendemannen företräder
    - förtroendemannens verksamhetsfält
    - kandidatnomineringstid för valet (minst 7 dygn)
    - kontaktuppgifter för kandidaterna, var och hur de anmäler sin kandidatur
    - valsätt (*elektroniskt val eller poströstning, separata röstningstillfällen eller valmöte*)
    - valsätt för val av vice förtroendeman (*utses den som kommer på andra plats till vice förtroendeman eller ordnas det ett separat val för uppdraget*)
    - valets tidpunkt, röstningstidpunkter och -platser
    - valkommissionens medlemmars namn, telefonnummer och e-postadresser
      - *Tips: Kandidaterna kan anmälas till exempel per e-post till en medlem i valkommissionen, en särskild postlåda för ändamålet eller till en särskilt utnämnd person.*
4. Val av förtroendeman
  - Om det finns bara en kandidat, konstateras kandidaten vald
    - Då kandidatnomineringen har gjorts skriftligen, konstaterar valkommissionen valet.
    - Vid valmöte konstaterar mötet valet. (valsätt 2)
  - Om det finns flera kandidater, beslutar man om röstningsätt:
    - Elektroniskt val
    - Poströstning
    - Separata röstningstillfällen (val med valurna)
    - Vid valmötet förrättas alltid sluten omröstning med röstsedlar (val med valurna)
5. Rösträkning
  - Efter rösträkningen räknar valkommissionen rösterna och upprättar protokoll över valet
6. Valet fastställs och meddelas
  - Valkommissionen anmäler valresultatet för kännedom:
    - Till medlemmarna
    - Till föreningen som fastställer resultatet av förtroendemannavalet
    - Till arbetsgivaren
    - Till förbundets regionkontor som sänder valkommissionens protokoll för arkivering